

ÅRSREDOVISNING 2023
SOCIALNÄMNDEN

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag.....	3
2	Hänt i verksamheten 2023	3
3	Framåtblick.....	5
4	Nämndens köp av verksamhet	7
5	Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva.....	8
6	Verksamhetsresultat.....	14
6.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	14
6.2	Bästa utveckling för alla	19
6.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	24
6.4	Stark balanserad tillväxt.....	25
7	Agenda 2030.....	27
8	Ekonomiskt resultat 2023.....	29
9	Investeringar	38
10	Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut	38
11	Uppföljning av medel ur framtidsfonder.....	39
12	Sjukfrånvaro.....	40

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga Ekonomiskt resultat per december 2023 Socialnämnden

Bilaga 2: Bilaga Nyckeltal och mått 2023 Socialnämnden

I Verksamhetens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för nämnden för arbete och försörjning samt äldreövervakningens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa, mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

2 Hänt i verksamheten 2023

Barn och familjeenheten hjälper fler och allt yngre barn i riskzon för kriminalitet

Barn i åldrarna 9–19 år har kontakt med samordnare för unga i riskzon, med anledning av risk för kriminalitet. Antalet flickor har ökat under året och vid årets slut är totalt 117 ungdomar från olika bostadsområden i Nacka aktuella. Både aktuella ungdomar och deras föräldrar är nöjda med insatsen och samverkan med polis, skolor, fritid och civilsamhälle är välutvecklad. Socialtjänsten är närvarande i Fisksätra och har mött föräldrar i många sammanhang för att ge information om stöd och förhindra desinformation. För att öka träffsäkerheten i bedömningar, utredningar och uppföljning av insats kring barn i riskzon, har bedömningsinstrumentet Ester börjat användas i slutet av året.

Boende med kvalitet och ökade möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden för omsorgsenhetens kunder

Nu börjar vi se resultat av den långsiktiga renoveringsplanen för LSS och SoL boenden som upprättats tillsammans med fastighetsenheten. Ny

servicebostad är på plats på Nya gatan och renovering pågår i service samt gruppboistäder för att stärka kvaliteten för kunderna. Arbetet kommer att fortgå flera år framåt.

Fler personer med funktionsnedsättning har under 2023 fått möjlighet att prövas på arbetsmarknaden, genom projekt IPS (Individual Placement and Support). IPS är en evidensbaserad metod som möjliggör för personer med psykosjukdom, som saknar lönearbete och är inskriva på den psykiatriska öppenvården att komma ut i arbete. Projektiden löper från juli 2023 till januari 2025. Projekt finansieras av Värna. Samverkansparter är Nacka kommun, Värmdö kommun, Försäkringskassan och Wemind psykiatri.

För personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS är ett övergripande mål att insatsen ska utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt. Utifrån det övergripande målet har omsorgsenheten förtydligat krav i villkor för anordnare inom kundvalet för daglig verksamhet enligt LSS. Anordnarna ska framöver årligen pröva deltagares möjlighet till arbete på kortare eller längre sikt. För att förbättra myndighetens arbete kring att utveckla den enskildes möjligheter till arbete har en rutin tagits fram som beskriver hur handläggare kan uppmärksamma och stödja de kunder som vill och kan närma sig arbetsmarknaden.

Handikappforum blev Tillgänglighetsforum

Under 2023 stod nya lokalen Tillgänglighetsforum klar. Lokalen ska möta behoven hos föreningar som arbetar med och för personer med funktionsnedsättningar. Tillgänglighetsforum är en träffpunkt för aktiva föreningars möten, träffar, seminarier och utbildningar. Lokalen ligger centralt placerad på Nya gatan.

3 Framåtblick

Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende - ny lagstiftning föreslås fr o m den 1 april

Förslagen stärker barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till skyddat boende. Det innebär att barn vars vårdnadshavare inte samtycker till placeringen kan bli placerat mot föräldrarnas vilja motsvarande tvångslagstiftning. I dessa fall blir myndighetsutövningen omfattande och handläggningen mer krävande.

Hållbar socialtjänst - ny socialtjänstlag SOU 2020:47

Syftet med betänkandet är att utforma en hållbar socialtjänst som främjar ett förebyggande arbete och minskar behovet av biståndsbedömda individuella insatser. Översynen ska resultera i en lagstiftning som främjar effektiva och kunskapsbaserade insatser av god kvalitet inom befintliga ramar. Nacka har ett välutvecklat utbud av tidiga insatser som ligger i linje med den föreslagna socialtjänstlagen. Lagen föreslås träda i kraft 2025.

Samsjuklighetsutredningen - ny ansvarsfördelning

Beslut om samsjuklighetsutredningen har skjutits på framtiden. Beslut väntats fattas 2025. Utredningen föreslår att all behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Detta kommer i sådana fall innebära stora förändringar för socialtjänsten både vad gäller insatser och handläggning då det idag är socialtjänstens ansvar.

Behov av att vända utvecklingen kring unga kriminella

Regeringen har lagt flera förslag för att öka tryggheten, förebygga att fler unga dras in i kriminalitet, att fler brott utreds och leder till lagföring samt att bekämpa den grova och organiserade brottsligheten. Socialtjänsten fortsätter att möta en ökande grupp av unga i riskzon för kriminalitet och missbruk. Samverkan är en förutsättning för att hantera dessa situationer förutom nya och effektiva arbetssätt samt insatser för målgruppen. Förebyggande arbete

och insatser behöver gå ner än mer i åldrarna då små barn i högre utsträckning rekryteras till allvarlig kriminalitet, som påverkar dem själva och deras anhöriga. Fisksätra är fortsatt bedömt av polisen som utsatt område.

Fortsatt långsiktighet för omsorgsenhetens kunder

Arbetet för att LSS och SoL bostäder ska bli fullvärdiga kommer att fortgå under flera år framöver. Detta kommer innebära vissa ökade kostnader för kommunen och kan orsaka en viss oro för målgrupperna under tiden det pågår. Framöver kommer dock Nacka att ha ett hållbart och välunderhållet bostadsbestånd som möter kundernas behov. För att trygga våra kunder samverkar omsorgsenheten tätt med anordnare och utförare samt intresseorganisationer.

Att attrahera fler anordnare i kundvalet Bostad med särskild service LSS kommer stå i fokus under de närmsta åren. En dialog har inletts med privata anordnare samt VSS (Välfärd Samhällsservice).

Fler personer med funktionsnedsättning ska få möjlighet att prövas på arbetsmarknaden; genom uppföljning av nya arbetssätt på myndigheten, nya krav i kommunens auktorisationsvillkor för daglig verksamhet samt genom uppföljning av IPS-projektet. Ytterligare en åtgärd för att nå målet är att kunder som står nära arbetsmarknaden i första hand ska erbjudas arbets- och etableringsenhetens kundval inom arbetsmarknadsinsatser innan de beviljas daglig verksamhet.

I samverkan med Välfärd skola ska omsorgsenheten se över möjligheterna att flytta all korttidstillsyn (KTT) till skolans lokaler. Förändringen skulle vara en kostnadseffektiv och praktisk lösning som gynnar både målgruppen och kommunen genom ett samutnyttjande av lokaler samt större kontinuitet för målgruppen och minskat antal turbundna resor.

Digital utveckling och smarta arbetssätt

Genom digitalisering skapas mervärde och smarta lösningar för de Nackabor

som kommer i kontakt med socialtjänsten. Vi kommer att fortsätta arbetet med utvecklingen av våra digitala processer genom ytterligare e-tjänster, se över möjligheterna till automatisering av handläggning samt tillsammans med vår leverantör av verksamhetssystem undersöka möjligheterna att använda AI (artificiell intelligens) inom socialtjänsten.

4 Nämndens köp av verksamhet

Nämndernas köpta verksamhet av privata anordnare

Område/verksamhet	Köpt verksamhet av privata anordnare (mnkr)	Andel köpt verksamhet av privata anordnare (%)
Barn och unga 0–20 år	125,1	78%
varav Kundval	11,8	
varav Avtal	111,3	
varav Verksamhetsbidrag	2,0	
Vuxna 21–64 år	46,6	75%
varav Kundval	6,4	
varav Avtal	45,4	
varav Verksamhetsbidrag	1,0	
Personer med funktionsnedsättning	450,3	75%
varav Kundval	141,4	
varav Avtal	272,7	
varav Verksamhetsbidrag	0,01	
varav bidrag /personlig assistans, ersättning sjuklön	3,5	
varav bidrag /personlig assistans, ersättning till FK	32,63	
Summa	622,0	76 %

5 Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

Nackas ambition är att vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser och 25 procent mest effektiva. I nedan tabeller, hämtade ur Kolada, redogörs för hur Nacka placeras.

För många nyckeltal rangordnas kommuner efter sina resultat, de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta får röd färg och de i mitten får gul färg. Alla tabeller är dock inte färgsatta i Kolada varför fler av nyckeltalen nedan saknar färgsättning. För nyckeltal som är kopplade till kostnadseffektivitet saknas data för år 2023.

Barn och unga 0–20 år

Indikator: Kvalitet

Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, median	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	92	103	84	103	110
Danderyd	122	109	116	117	120
Sollentuna	110	116	117	98	111
Solna	107	110	117	113	116
Tyresö	115	111	106	101	118
Täby	132	101	-	-	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	110	110	111	106	113
Alla kommuner (ovägt medel)	104	106	105	107	106

En barnavårdsutredning ska enligt lag slutföras inom 120 dagar. Flertalet kommuner förhåller sig till det vilket gör att tiden för en utredning är ungefär lika lång i kommunerna. Gränsen för 10 procent av kommunerna med kortast utredningstid går vid 90 dagar. Mellan 2022 och 2023 har utredningstiden ökat från 103 till 110 dagar. Denna utveckling behöver följas månadsvis under 2024 för att få förståelse för vad ökningen beror på.

Indikator: Kostnadseffektivitet

Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	1504	2183	2231	2433	-
Danderyd	1406	1491	1442	1437	-
Sollentuna	1843	2056	1840	1844	-
Solna	1204	1243	1204	1162	-
Tyresö	2618	2553	2409	2601	-
Täby	1260	1201	1233	1341	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	1876	1973	1968	2071	-
Alla kommuner (ovägt medel)	2295	2368	2498	2654	-

Nyckeltalet består av kostnader för HVB, familjehem, individuellt behovsprövad öppenvård och övriga öppna insatser. Kostnad för HVB per invånare har ökat och avseende detta nyckeltal tillhör Nacka de 50 procent mittersta kommunerna och ligger högre i relation till jämförelsekommunerna. Kostnaderna för familjehem per invånare har däremot minskat mellan 2021 och 2022 och avseende detta nyckeltal tillhör Nacka kommun de 25 procent bästa kommunerna. Det är för den öppna vården som Nacka har ett högt kostnadsläge och tillhör de 25 procent kommuner med högst kostnad per invånare. Mellan år 2021 och 2022 syns dock en svag minskning av kostnaden per invånare.

Öppenvårdsinsatserna kan vara mer eller mindre kostsamma beroende på omfattning. Det höga kostnadsläget förklaras av att verksamheten har behövt sätta in mer omfattande öppenvårdsinsatser. Öppenvårdsinsatser behöver vara långsiktiga och trappas ner varsamt för att förhindra återgång till kriminalitet eller annan allvarlig problematik.

Kostnaderna för heldygnsvården ökade med 23 procent mellan år 2021 och 2022 i samband med att fler barn och unga placerats. Antalet placerade ökade inom institutionsvården, familjehem och stödboende, medan de sjönk inom jourhem. År 2022 fanns 195 unika kunder inom heldygnsvården jämfört med 170 kunder under 2021, vilket motsvarar en ökning med 15 procent. Inom institutionsvården, som är den dyraste heldygnsinsatsen, ökade antalet

placerade kunder från 35 kunder år 2021 till 48 kunder år 2022, det vill säga en ökning i antal unika kunder med 37 procent.

Under 2023 har fler unga i riskzon identifierats. I slutet av året var 117 ungdomar, aktuella för SSPF. Ungdomarna kommer från samtliga bostadsområden i Nacka. När SSPF inte räcker som insats anmäls, utreds och ges ungdomen biståndsbedömda insatser av olika slag.

I tät samverkan med polisen har unga identifierats som riskerat att utföra allvarliga brott i Nacka eller själva riskerat att råka ut för kriminalitet. Det kan handla om att bryta ett destruktivt liv genom att placera de unga på institution en kortare period. Åldrarna på barn placerade på HVB har sjunkit och ligger fortfarande lägre än tidigare år. Under 2022 var fem barn i åldrarna 12–15 år placerade på HVB. År 2023 har fortsatt i genomsnitt fem barn varit placerade som är mellan 12–15 år. Skälen till placering, trots deras låga ålder, är användning av narkotika, kriminellt beteende samt övriga riskbeteenden. Efter placering på institution krävs ett omfattande arbete med barn och föräldrar, för att barnen ska kunna komma tillbaka till Nacka utan risk för återgång i kriminalitet eller andra allvarliga problem och biståndsinsatserna som beviljas är ofta omfattande.

Vuxna personer med missbruksproblematik 21–64 år

Indikator: Kvalitet

Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, median	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	14	27	7	14	13
Danderyd	37	59	50	60	39
Sollentuna	57	46	30	21	36
Solna	30	20	26	18	21
Tyresö	76	69	71	60	63
Täby	2	3	-	-	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	46	37	36	43	34
Alla kommuner (ovägt medel)	44	41	40	42	38

Nacka har generellt sett korta utredningstider. Under 2023 är utredningstiden 13 dagar, vilket är lägre än jämförelsekommunerna samt ovägt medel för landets alla kommuner men högre än 2021. Gränsen för 10 procent av kommunerna med kortast utredningstid går vid 18 dagar.

Indikator: Kostnadseffektivitet

Kostnad för missbruksvård till vuxna, kronor per invånare	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	469	449	489	495	-
Danderyd	458	483	449	470	-
Sollentuna	461	345	318	351	-
Solna	231	254	239	253	-
Tyresö	878	890	967	975	-
Täby	322	302	315	334	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	564	589	581	597	-
Alla kommuner (ovägt medel)	667	669	695	729	-

Nacka tillhör de 25 procent bästa kommunerna avseende kostnader för missbruksvården.

Kostnad för missbruksvård per invånare ökade något mellan 2021 och 2022. Nyckeltalet består av kostnader för familjehemsvård, institutionsvård samt öppna insatser riktad mot vuxna med missbruksproblematik. Det är kostnaderna för de öppna insatser som har ökat hos Nacka kommun mellan 2021 och 2022. Kostnaderna för insatser riktade mot kunder med missbruksproblematik har ökat på grund av fler kunder inom kundvalet mellan år 2021 och 2022, från 55 kunder till 88 kunder. Dessutom har kunder som beviljats dessa insatser fått större stöd i form av fler timmar inom samtalsserier än tidigare år.

Personer med funktionsnedsättning

Andelen personer med funktionsnedsättning av befolkningen är inte jämnt fördelat utan varierar stort mellan olika kommuner. Jämfört med riket har Nacka kommun en låg andel invånare med LSS (0,93 procent i riket och 0,73 procent i Nacka) och antalet insatser har inte ökat i samma takt i Nacka som

i övriga riket. Nacka har dock en hög andel personer 0–22 år med LSS-insats per invånare (98 personer per 10 000 invånare) jämfört med de flesta av jämförelsekommunerna och riket (80 personer per 10 000 invånare). Det påverkar behovet av olika insatser och kostnaden per invånare samt innebär en kostnad en längre tid framöver.

I nedan tabeller ingår därför utöver Nackas jämförelsekommuner också liknande kommuner LSS. Sollentuna och Täby ingår i gruppen liknande kommuner LSS. Vilka kommuner som väljs ut i Kolada som liknande kommuner baseras på referenskostnaden (70 procent) och invånarantal (30 procent).

Indikator: Kvalitet

Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser), median	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	14	22	21	21	25
Danderyd	35	14	35	28	21
Sollentuna	47	49	40	50	36
Solna	16	-	-	-	-
Tyresö	44	55	47	43	34
Täby	12	38	-	-	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	38	35	34	34	36
Alla kommuner (ovägt medel)	33	38	31	33	33
Liknande kommuner LSS, Nacka, 2021	36	42	36	28	33

Nacka kommun har en rimlig utredningstid som har varit stabil genom åren. Gränsen för 10 procent av kommunerna med kortast utredningstid går vid 9 dagar.

Indikator: Kostnadseffektivitet

Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), kr/inv.	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	6 030	6 221	6 386	7 034	-
Danderyd	6 158	6 393	6 728	7 284	-
Sollentuna	6 453	6 516	6 433	6 475	-
Solna	4 651	4 770	4 474	4 345	-
Tyresö	6 726	6 728	6 960	7 195	-
Täby	5 770	5 880	6 051	6 190	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	7 037	7 041	6 994	7 224	-
Alla kommuner (ovägt medel)	7 826	8 043	8 225	8 544	-
Liknande kommuner LSS, Nacka, 2021	7 001	7 081	7 128	7 326	-

Nacka tillhör de 25 procent bästa kommunerna avseende de totala kostnaderna för funktionsnedsättning (SoL, LSS och SFB).

varav Kostnad funktionsnedsättning LSS och SFB, kr/inv	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	4 657	4 849	4 957	5 453	-
Danderyd	5 391	5 627	5 867	6 399	-
Sollentuna	4 799	4 899	4 863	5 001	-
Solna	3 528	3 729	3 488	3 362	-
Tyresö	5 105	5 172	5 419	5 661	-
Täby	4 630	4 641	4 802	4 932	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	5 634	5 619	5 587	5 773	-
Alla kommuner (ovägt medel)	6 568	6 755	6 892	7 145	-
Liknande kommuner LSS, Nacka, 2021	5 321	5 413	5 412	5 592	-

Nacka tillhör även de 25 procent bästa kommunerna avseende kostnaden för funktionsnedsättning enligt LSS och Socialförsäkringsbalken (SFB).

Kostnaderna för insatser enligt LSS och SFB har ökat för Nacka, liksom för de flesta andra kommuner. Det är framför allt kostnaderna för daglig verksamhet och LSS boenden som har ökat mellan 2021–2022, vilket beror på ökade volymer.

varav Kostnad funktionsnedsättning för personer 0–64 år enligt SoL, kronor per invånare	2019	2020	2021	2022	2023
Nacka	1 373	1 371	1 429	1 581	-
Danderyd	767	766	861	885	-
Sollentuna	1 655	1 617	1 569	1 474	-
Solna	1 123	1 040	986	983	-
Tyresö	1 621	1 556	1 542	1 534	-
Täby	1 140	1 240	1 249	1 258	-
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	1 403	1 422	1 407	1 452	-
Alla kommuner (ovägt medel)	1 259	1 287	1 333	1 398	-
Liknande kommuner LSS, Nacka, 2021	1 679	1 668	1 716	1 734	-

Avseende kostnader för personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL) tillhör Nacka kommun 50 procent mittersta kommunerna. Kostnaderna för insatser beviljade enligt SoL har ökat mellan 2021 och 2022. Det är framför allt kostnaderna för heldygnsvården, i synnerhet särskilt boende, som har ökat mest mellan åren. Det beror på ökade volymer inom socialpsykiatrin samt på dubbla kostnader under tre månader i en övergångsperiod då ett boende lades ned.

6 Verksamhetsresultat

6.1 Maximalt värde för skattepengarna

6.1.1 Fokusområde: Nackaborna har tillgång till lättillgängliga, förebyggande och väl utvecklade tjänster. Handläggningen utgår från kunden och är smidig och effektiv.

—

Andel flickor och pojkar samt kvinnor och män som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten (IFO)

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har utformat en brukarundersökning med inriktning mot myndighetsutövning. Det omfattar verksamhetsområdena social barn- och ungdomsvård samt missbruks- och beroendevård.

Svarsfrekvensen har tidigare varit för låg. Målet för året har varit öka

svarsfrekvensen för att på detta sätt kunna dra bra slutsatser ur materialet. I år har ambassadörer varit knutna till varje arbetsgrupp för att stödja arbetet med brukarundersökningen och få fler att svara på enkäten. Svarsfrekvensen är 46 procent (180 svar), vilket är något högre än föregående år då 41 procent svarade på undersökningen (136 svar). I riket är svarsfrekvensen 51 procent.

Resultatet i undersökningen är något försämrat. 72 procent anser att de fått en förbättrad situation. Det är av största vikt att socialtjänsten vet att insatser förbättrar situationen och för att nå upp till målvärde under 2024 ska en analys och omvärldsbevakning genomföras, utöver ett arbete kring resultaten tillsammans med medarbetare, anordnare och utförare.

Andel flickor och pojkar 13–17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats

Ungdomars delaktighet i uppföljning av insats är avgörande för uppfyllelse av målet och är prioriterat av socialsekreterare. Uppföljning av insatsen sker kontinuerligt under hela processen och på olika sätt, beroende på vad ungdomen önskar och utifrån funktionsnivå. Det kan ske genom möten, SMS-kontakt, telefonsamtal, bildstöd eller annat. I samtliga uppföljningar av insatser är tanken att ungdomar ska vara med och socialsekreterarna arbetar intensivt med att skapa delaktighet på det sätt som passar barnet bäst.

Samverkan unga i riskzon för kriminalitet och missbruk SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid och SIG (sociala insatsgrupper)

Vid ingången till 2023 var 72 ungdomar aktuella för SSPF och vid årsskiftet 2023/2024 är 117 ungdomar aktuella för SSPF. Inflödet har varit konstant under året. Utifrån utökad personalstyrka i och med statliga medel och finansiering via framtidsfond, har inkomna förfrågningar kunnat mötas upp. Av de 117 ungdomar som är aktuella för SSPF är 39 flickor, vilket är positivt utifrån kunskapen kring hur flickor kopplade till kriminalitet generellt sett, faller mellan stolarna i förhållande till samhällets stödinsatser. Barnen som

varit aktuella för SSPF är mellan 9–19 år. Under det gångna året har även 17 ungdomar avslutats.

Tonvikten för SSPF-arbetet ligger fortsatt på områdena Fisksätra, Orminge och Älta, utifrån de behov som finns. Samordnare har under året bjudits in att presentera Nackas SSPF-arbete för flera stadsdelsförvaltningar i Stockholm och en genomgående återkoppling har varit kring hur pass väl samverkan fungerar i Nacka. En förutsättning för det växande SSPF-arbetet är den goda samverkan med polis, grundskolor (kommunala och privata), civilsamhället och näringsidkare. Utöver arbetet i Nacka har samordnarna utvecklat samverkan med Värmdös SSPF och har samtycke att arbeta över kommungränserna för de ungdomar som vistas både i Värmdö och Nacka.

Individbaserad systematisk uppföljning genomförs kontinuerligt för att bland annat följa nöjdheten kring insatsen SSPF. Av de som ingår i underlaget hittills är 92 procent av de unga mycket nöjda eller ganska nöjda med stödet och samtliga föräldrar är mycket nöjda eller ganska nöjda med stödet.

I slutet av året har ett arbete startats upp kring feriearbete riktat till 13-14 åringar i Fisksätra som ett projekt att bryta ett riskbeteende och undvika att de lockas av pengar genom kriminell verksamhet.

Under året har totalt sex ungdomar varit aktuella för SIG (social insatsgrupp). En av dem avslutades under året.

Unga brottsutsatta

Under året har 133 unga brottsutsatta tagit emot stöd på Stödcentrum, till skillnad från 95 året innan. Ungdomsvård och ungdomstjänst ligger kvar på samma nivå.

Hembesöksprogram i Fisksätra

Utökat hembesöksprogram bedrivs gemensamt mellan Fisksätra barnavårdscentral och Nacka kommun. Alla nyblivna föräldrar som tillhör Fisksätra erbjuds delta under barnets första 1,5 år och får sex hembesök av

sköterska på barnvårdscentral tillsammans med familjerådgivare. I slutet av 2023 var 50 barn och deras föräldrar pågående. I hembesöksprogrammet vågar familjer berätta om svårigheter i familjen och öppenheten för att ta emot stöd ökar. Kontakten sträcker sig över längre tid och det visar sig att familjer söker rådgivning utöver programmet.

Förstalinjen Horisonten och Bryggan

Under 2023 har 479 familjer fått stöd via Förstalinjemottagningar i Nacka, vilket är en ökning från 400 föregående år. I huvudsak har det handlat om stöd till familjer som upplever olika typer av problematik relaterat till föräldrarollen, bråkighet/aggressivitet hos barnet, barns psykiska ohälsa eller skolproblem.

Samverkan är upparbetad och tillsammans med Boo vårdcentral och Familjeläkarna servar kommunens 14 vårdcentraler inom upptagningsområdet i Nacka. Genom effektivisering och digitala möten är väntetiderna max 1–2 veckor. 35 procent av de individuella mötena sker digitalt.

Informationssamtal inom familjerätten

Antalet begärda utredningar avseende vårdnad, boende och umgänge har minskat något under 2023, vilket även framgår av nationell statistik. En förklaring kan vara att Domstolsverket 2022 införde att en förälder som avser stämma den andra föräldern måste genomgå ett obligatoriskt informationssamtal hos familjerätten. Syftet är att föräldrar innan stämning får förståelse om vad en rättsprocess innebär och hur dessa kan komma att påverka barnen. Ansökningarna om informationssamtal har ökat och likaså ansökningar om frivilliga samarbetsamtal i enlighet med lagstiftarens intentioner.

Familjerätten har en kontinuerlig samverkan med Nacka tingsrätt och domarna har framfört att utredningarna ger dem en tydlig vägledning i beslutsfattandet och att de i hög grad beslutar i enlighet med familjerättens

rekommendationer.

MIKA och KAST

Nacka kommun har ingått ett avtal med MIKA/KAST vilket är en mottagning som ger stöd, hjälp och råd till personer som har sålt sex och personer som vill sluta med sexköp. Nacka kommun har fram tills 2023 inte kunnat tillgodose dessa behov med befintliga insatser. Behovet av dessa insatser finns både inom unga vuxna, vuxengruppen och för personer med funktionsnedsättning. Mikamottagningen hjälper personer över 18 år som har sex mot ersättning eller ett sexuellt självskadebeteende. KAST (Köpare Av Sexuella Tjänster) vänder sig till personer över 18 år som köper sexuella tjänster. KAST erbjuder även stöd och råd till anhöriga. MIKA/KAST erbjuder även råd och stöd till socialsekreterare och det har anordnats utbildningar i kompetenshöjande syfte för medarbetare på både omsorgsenheten och barn- och familjeenheten. Hur många kommuninvånare som sökt sig till mottagningen är svårt att få statistik på, då man kan vara anonym, dock vet vi att ett tiotal personer av de som sökt hjälp uppgett att de kommer från Nacka kommun.

Digitalisering och utveckling

För att socialtjänsten ska erbjuda välutvecklade och lättillgängliga tjänster har en ny och säkrare e-tjänst kring orosanmälningar för barn inrättats i maj månad. Under tertial 3 har 426 anmälningar av 1453 inkommit via e-tjänsten, vilket motsvarar nästan 30 procent. Det är främst förskolor och skolor som använder tjänsten.

En e-tjänst för sjuklöner lanserades i mars 2023. Syftet med e-tjänsten är att utförare kan ansöka om ersättning när ordinarie personlig assistent är sjuk. Tidigare kom ansökningarna in i pappersform, och underlagen var omfattande. I och med e-tjänsten kommer ansökningarna och underlagen in digitalt, vilket gör att handläggningen blir snabbare och mer miljövänlig. Det inkommer mellan 20–30 ansökningar varje månad från 16 olika utförare. Utförarna

uppskattar tjänsten och tycker att den är lätt att använda.

Även en e-tjänst för begäran om insatser enligt LSS infördes i slutet av 2023.

Enheterna inom sociala omsorgsprocessen har varit först ut att få hela eller delar av sina fakturor hanterade av robot via vår nya robotprocess. Cirka 1000 fakturor varje månad kan nu på ett ögonblick komma till rätt mottagare för attest direkt inne i verksamhetssystemet.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel flickor och pojkar, kvinnor och män som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten (IFO)		75 %	72 %	85 %
Andel flickor och pojkar 13–17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats		66 %	80 %	90 %
Andel unga resp. föräldrar som sammantaget är nöjda med stödet de fått i SSPF			94 %	85 %
Kommentar				
Andel unga som är nöjda med stödet de fått är 92% dvs 22 av 24 och samtliga föräldrar är nöjda med stödet.				

6.2 Bästa utveckling för alla

6.2.1 Barn och vuxna är delaktiga i det stöd och skydd de behöver. Insatserna utvecklas utifrån kundens behov, är av god kvalitet och följs upp regelbundet.

—

Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan

Barn som är placerade uppvisar lägre skolresultat än andra barn. Genom att stärka skolresultaten ges familjehemsplacerade barn bättre framtidsutsikter för att kunna leva ett självständigt liv. För de barn som går ut årskurs nio med behörighet att söka till gymnasiet, halveras riskerna att hamna i utanförskap. Forskningen visar även att barn i samhällsvård presterar under sin faktiska kognitiva förmåga i skolan, vilket indikerar att barnen inte får tillgång till rätt pedagogiskt stöd. SkolFam består av ett team med psykolog, specialpedagog,

barnsekreterare och familjehemssekreterare som arbetar tillsammans med barnet och viktiga vuxna för att, utifrån upprättad plan, öka chanserna för barnet att lyckas i skolan.

Under läsåret 2022/2023 har 28 barn från förskoleklass till årskurs nio ingått i SkolFam, 18 flickor och 10 pojkar. De barn som inte har SkolFam har varit placerade för kort tid i familjehem, är på väg att flytta hem till vårdnadshavare eller är inskrivna i anpassad grundskola. Skolgången följs upp för samtliga placerade barn. Många av dem har bristfälliga kunskaper sedan tidigare skolgång. Den totala andelen placerade barn som uppnått kunskapsmålen 2022/2023 är 62 procent. För varje barn som inte uppnår kunskapsmålen finns en plan för att möjliggöra att de med rätt stöd ska gå ut årskurs 9 med godkända betyg och behörighet att söka gymnasium.

För de barn som är i slutet av sin grundskoleutbildning (årskurs 8 och 9) var det 8 barn som hade SkolFam. Av dem nådde 6 barn målen, vilket motsvarar 75 procent. För de 9 barn som inte haft SkolFam är motsvarande siffra 33 procent. Samtliga barn i årskurs 9 som haft SkolFam gick vidare till gymnasiestudier.

Andelen placerade barn och unga som genomgått en hälsoundersökning

Placerade barn har sämre psykisk och fysisk hälsa inklusive tandhälsa än andra barn. Under 2022 förtydligades ansvaret för att placerade barn ska erbjudas en hälsoundersökning. Under 2023 har 119 barn, 82 procent av totalt 145 erbjudits hälsoundersökning. Av de 95 barn som har tackat ja, har hittills 41 procent fått en undersökning genomförd, vilket främst handlar om väntetider hos Regionen. För att säkra kvalitén för placerade barn och ungas hälsa har målen varit högt satta. Indikatorn om genomförd hälsoundersökning innebär ett högre ställt krav än lagstiftarens intentioner, där erbjudande är kravet. Orsaker till att de tackar nej till erbjudandet kan vara flera. Barnen kan nyligen ha genomgått en hälso- och tandvårdsundersökning eller har redan

många andra pågående läkarkontakter och därför tackat nej, ett annat skäl har varit svårigheten att motivera till hälso- och tandvårdsundersökningar när barnen varit placerade under många år.

Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld

I år har 28 våldsutsatta varit placerade på skyddat boende tillsammans med 39 medföljande barn. Det är betydligt färre medföljande barn än föregående år, då det var 30 vuxna och 57 barn som var placerade.

I år har 24 placeringar avslutats på skyddat boende. Många av de placerade har lyckats flytta till egen bostad runt om i Sverige eller kunnat flytta till någon närstående i väntan på egen bostad. Av de våldsutsatta lever 75 procent ett liv fritt från våld efter avslutad placering. För de övriga kan det handla om att den våldsutsatta flyttar tillbaka till bostaden där våldsutövaren fortfarande bor. De våldsutsatta personerna erbjuds alltid en kvalificerad kontaktperson efter utflytt från skyddat boende och de flesta tackar ja till insatsen. Den kvalificerade kontaktpersonen ska hjälpa till med fortsatt säkerhetsplanering och fortsätta motivera till ett liv fritt från våld.

Antal personer som under året beviljats öppenvårdsinsats i form av kvalificerad kontaktperson är 52 personer, vilket motsvarar ungefär samma nivå som föregående år.

SamtalsForum

Under året har sammanlagt 150 våldsutsatta haft kontinuerligt stöd på SamtalsForum (drivs av Kvinnojouren Nacka, Värmdö). Flertalet handlar om kvinnor som söker stöd.

ATV (Alternativ till våld)

61 våldsutövare har varit aktuella för stöd och behandling via ATV under året, varav 8 har hänvisats dit av myndigheten. 34 våldsutsatta och partners har fått stöd. De vuxna som är aktuella för stöd på ATV har sammanlagt 96 barn.

Behandlare träffar barn tillsammans med föräldrar när barnet är över 4 år.
Den enskilt största åldersgruppen, 16 procent är under 1 år.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet

79% av de 156 personer som besvarat SKR:s nationella brukarundersökning svarar ja på frågan om de får bestämma om saker som är viktiga för dem i deras dagliga verksamhet. Detta är en något högre andel än det nationella resultatet som ligger på 77%. I Nacka har andelen som svarar ja sjunkit något sedan föregående undersökning. I stora drag ligger Nackas resultat i linje med det nationella resultatet. (*Mål 10 Minskad ojämlikhet i Agenda 2030*)

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppbostad (LSS)

78 procent av de 55 personerna som besvarat SKR:s nationella brukarundersökning svarar ja på frågan om de får den hjälp de vill ha hemma, 20 procent svarar att de ibland får det och två procent svarar nej på frågan om de får den hjälp de vill ha hemma.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin servicebostad (LSS)

78 procent av de 50 personerna som besvarat SKR:s nationella brukarundersökning svarar ja på frågan om de får den hjälp de vill ha hemma, 18 procent svarar att de ibland får det och fyra procent svarar nej. Nackas resultat ligger i nivå med det nationella resultatet inom serviceboende och även liknande resultat som för gruppbostad i Nacka. Resultatet visar en minskning från 100 procents nöjdhet till 78 procents nöjdhet vilket är en stor minskning. Anledning till försämringen av resultatet kan botten i att 2022 års brukarundersökning kan vara missvisande pga felaktigheter i distributionen av enkäter. Ett fåtal kunder i serviceboende fick då enkäten, vilket innebär att svarsunderlaget var litet och därav inte tillförlitligt. Felet åtgärdades 2023.

Dock ska enheten titta närmare på svaren tillsammans med anordnare så att kunderna upplever en högre nöjdhet 2024.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppboende (SoL)

SKR:s undersökning för SoL-boende har besvarats av 14 kunder, vilket motsvarar ca hälften av placeringar i gruppboende för målgruppen socialpsykiatri. 100 procent svarar ja på frågan om de upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppboende. Det är en högre siffra jämfört med både föregående år i Nacka 77 procent och nationellt i år 76 procent

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan. Mål 4 Agenda 2030	■	60 %	62 %	95 %
Andel placerade* barn och unga som genomgått en hälsoundersökning. Mål 3 Agenda 2030	■		41 %	75 %
Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld. Mål 5 Agenda 2030	■	76 %	75 %	88 %
Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet. Mål 10 Agenda 2030	◆	83 %	79 %	90 %
Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppboende (LSS)	◆	78 %	78 %	85 %
Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin serviceboende (LSS)	◆	100 %	78 %	90 %
Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppboende (SoL)	●	77 %	100 %	85 %

6.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

6.3.1 Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

—

Vräkningsförebyggande, bosökarstöd och vräkningar

Enligt Kronofogdemyndighetens statistik var under 2022 6 barn i Nacka kommun berörda av verkställd vräkning, fyra i permanent boende och två i växelvis boende. Siffror för 2023 angående antalet vräkningar saknas då de alltid inkommer med ett års eftersläpning. Det kan se lite olika ut var familjen tar vägen, vissa flyttar till annan kommun eller flyttar in hos sitt nätverk i Nacka kommun eller i annan kommun. I vissa fall, om bedömningen är att familjen kan vara i behov av vidare stöd, har socialtjänsten fortsatt kontakt även efter genomförd vräkning men då genom den handläggare som har vidare stödinsatser och inte genom den vräkningsförebyggande funktionen.

I det vräkningsförebyggande arbetet prioriterar omsorgsenheten familjer med minderåriga barn. Om familjen inte har möjlighet att på egen hand lösa sin situation samverkar socialsekreterare med berörda parter för att försöka stötta familjen och ge information om vilka steg som är möjliga att ta för att återvinna rätten till sin bostad och undvika vräkning. Samverkanspartner vid familjeärenden är främst hyresvärdar, bostadsrättsföreningar och barn- och familjeenheten, men även ekonomiskt bistånd. Stöd som kan erbjudas familjen kan till exempel vara att denne upprättar en avbetalningsplan med hyresvärdar och bostadsrättsföreningar, tar emot boendestöd för hjälp att hantera räkningar, hemtjänst för att vidhålla ordning i bostaden, ekonomiskt bistånd för att få skulden reglerad eller för löpande ekonomiskt bistånd samt stödinsatser till föräldrar och barn.

Under 2023 har 18 kunder med sociala kontrakt avslutas. 11 av kunderna har anskaffat eget boende. De andra kunderna har av olika skäl inte anskaffat eget

boende. Skälet till det kan vara att man väntar på avhysning, avlidit eller fått annan insats som till exempel Bostad först.

Insatsen bosökarstöd, som infördes vid årsskiftet 2022/2023, har börjat ge resultat. Insatsen utförs av Välfärd Samhällsservice och består i praktisk hjälp att söka bostad, ställa sig i bostadskö samt kontakta hyresvärdar. Som kund får man även hjälp med att hitta referenser. 15 av 19 kunder som har avslutat insatsen socialt kontrakt har anskaffat egen bostad med hjälp av insatsen.

Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd enligt LSS, där behovet tillgodoses inom kommunens gränser.

Totalt 222 kunder är beviljade bostad med särskild service enligt LSS. Fem kunder saknar ett verkställt beslut. Av de 217 verkställda besluten bor 178 kunder i Nacka kommun och 39 kunder bor utanför kommungränsen. Det innebär att 80% av våra kunder bor i kommunen. Uppskattningsvis kan 30% av de som bor utanför kommunen flytta tillbaka till Nacka då lediga platser kan erbjudas i kommunen. De övriga har behov av den art att det inte kan tillgodoses i Nacka kommuns boenden.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Antal barn och unga per som vräks från sin bostad	 2	6	0
Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	 65 %	63 %	78 %
Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser	 82 %	82 %	90 %

6.4 Stark balanserad tillväxt

6.4.1 Det är attraktivt för anordnare och utförare att verka i Nacka. Samarbetet med andra huvudmän och civilsamhället förebygger sociala problem

—

Samverkan med anordnare och utförare

Omsorgsenheten arbetar aktivt med att attrahera anordnare att ansluta sig till kundvalet Bostad med särskild service enligt LSS.

För att uppnå målet att attrahera fler anordnare i kundvalet har dialog inletts med såväl Valfärdsamhällsservice (VSS) som privata anordnare kring detta.

Under hösten har en näringslivsfrukost genomförts, där anordnare inom den sociala sektorn bjöds in för att lyssna hur kommunen arbetar med upphandling och kundval. Ett arrangemang som var mycket uppskattat hos berörda företagare som önskar ett framtida samarbete med Nacka.

Under året genomfördes kvalitetsdialoger med anordnare inom kundvalen familjebehandling, familjerådgivning, boendestöd, strukturerad öppenvård och daglig verksamhet. Fokus på kvalitetsdialogerna har bland annat varit uppföljning och samverkan samt kvalitetsfrågor utifrån brukarundersökningar som gjorts. Det har också hållits kvalitetsdialog med barn- och familjeenhetens leverantörer inom öppenvården med fokus på att socialtjänsten inför bedömningsinstrumentet Ester och hur det kan komma att påverka både socialtjänstens arbete och behov av insatser och tydligare bedömningar av behovet hos individen. Ett uppstartsmöte med de nya ramavtalsleverantörerna inom skyddat boende hölls.

Samverkan med civilsamhället

Samverkan med civilsamhället har utvecklats ytterligare i Fisksätra under året. Flera föräldrträffar har arrangerats av samordnare för föräldrar, samordnaren i politikerinitiativet Framgång Fisksätra, civilsamhällssamordnaren med flera för att öka kunskapen om samhället och vilken hjälp man kan få som förälder och barn. Utifrån föräldrars önskemål om teman har extra föräldrträffar arrangerats och innehållet i kommande träffar justerats utifrån behov. Kontakt har skett med ideella föreningar, trossamfund och näringsidkare i området, som ett led i det

brottsförebyggande arbetet och att motverka desinformation om socialtjänsten.

Nöjda anordnare och utförare

En enkät skickas årligen ut till samtliga anordnare inom kundvalen och de upphandlade utförare som Nacka har avtal med. 96% av anordnarna och utförarna inom socialnämndens område svarar att de är nöjda att verka i Nacka. Detta ger socialnämnden förutsättningar för hög kundnöjdhet samt för att attrahera andra företag att samverka med kommunen.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel anordnare och utförare som är nöjda med att verka i Nacka	 95 %	96 %	80 %
Antal anordnare inom kundval med särskild service enligt LSS	 3	3	4

7 Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige.

Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet. Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Nedan presenteras prioriterade mål och aktiviteter som på sikt bidrar till de globala målen i Agenda 2030.

Globala målen	Status	Uppföljning av aktiviteter
 3. Hälsa och välbefinnande	 Pågående	<p>Placerade barns hälsa följs upp regelbundet under socialtjänstens vård för att snabbt kunna åtgärda eventuella brister.</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Minska psykiska och fysiska hälsoproblem hos barn och unga</p> <p>Övergripande mål Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar</p> <p>Regelbundna möten hålls för att följa upp placerade barns hälsa.</p>
 4. God utbildning för alla	 Pågående	<p>Skolfam ger stöd för att uppnå kunskapsmål. Samverkan med utbildningsenheten och elevhälsan.</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Placerade barn får möjlighet till en inkluderande och likvärdig utbildning</p> <p>Övergripande mål Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar</p> <p>Resultat kontrolleras vid varje läsårs slut.</p>
 5. Jämställdhet	 Pågående	<p>Se över boendelösningar så att den våldsutsatta inte återvänder till våldsutövaren.</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Minska våld och utnyttjande av flickor och kvinnor</p> <p>Övergripande mål Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar</p> <p>Översyn av behov av bostäder till våldsutsatta ses över</p>
 10. Minskad ojämlikhet	 Pågående	<p>Systematisk uppföljning av insatsen daglig verksamhet på individnivå.</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Öka känslan av delaktighet och självbestämmande</p> <p>Övergripande mål Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar</p> <p>Fortsatt dialog med anordnare angående resultatet av brukarundersökningen.</p>

8 Ekonomiskt resultat 2023

Verksamhet, mnkr	Ack utfall 2023			Ack budget 2023		Utfall 2022		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Barn och unga 0–20 år	9,5	-193,5	-184,0	-178,7	-5,3	12,0	-185,7	-173,7
Vuxna 21–64 år	14,0	-84,6	-70,6	-71,9	1,3	16,6	-78,5	-61,9
Personer med funktionsnedsättning 0–64 år	47,9	-659,2	-611,3	-619,0	7,6	43,6	-611,6	-568,1
Gemensam socialtjänst	0,2	-4,8	-4,6	-6,7	2,1	0,0	-3,4	-3,4
Nämnd och nämndstöd	0,0	-2,5	-2,5	-2,7	0,2	0,0	-2,7	-2,7
Myndighet & Huvudmannaskap	0,0	-133,1	-133,1	-133,3	0,2	0,0	-126,1	-126,1
Summa	71,6	-1 077,7	-1 006,1	-1 012,2	6,1	72,2	-1 008,0	-935,8

Sammanfattning

Socialnämndens nettoutfall uppgår för år 2023 till -1006,1 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse i förhållande till budget med +6,1 miljoner kronor och motsvarar 0,6 procent. Verksamhetens intäkter överskrider budgeten med +10,3 miljoner kronor, vilket framför allt beror på retroaktiva utbetalningar från Försäkringskassan avseende tidigare beslut om personlig assistans. Nämnden har även nyttjat statsbidrag i större utsträckning än budgeterat. Kostnaderna är sammantaget i paritet med budget.

Jämfört med 2022 har nämndens nettokostnader ökat med -70,3 miljoner kronor och 7,5 procent. Förändringen förklaras av indexering mellan åren, löneökning, inflation samt högre volymer inom fler av socialnämndens verksamheter. Nettokostnaderna för LSS har ökat mest och förklaras

framför allt av att fler bor i LSS-boende jämfört med 2022. Detta i kombination med ökad kostnad påverkad av inflation och avtalsenlig prisjustering som ger en högre kostnadsnivå i jämförelse med föregående år. Fler LSS-kunder bor inom direktupphandlade gruppboendestäder och färre inom kundval jämfört med vad som beräknats i budgeten och 2022. Snittkostnad för ett boende inom kundval är lägre jämfört med en direktupphandlad plats, vilket får ytterligare påverkan på kostnadsutvecklingen. Inom turbudna resor beror kostnadsökningen, förutom volymökning, även på ett nytt och för kommunen dyrare avtal. Antal placeringar inom heldygnsvården ligger sammantaget i paritet med 2022 års nivå, dock är kostnad per placering i de flesta fall dyrare än tidigare vilket ger en högre kostnadsnivå och också förklarar den negativa budgetavvikelsen inom de många delar av heldygnsvården. Jämfört med 2022 har antalet dygn som vuxna kunder varit placerade inom Sis, som har det dyraste dygnspriset, fördubblats och förklarar kostnadsökningen för institutionsvården mellan åren.

Barn och Unga 0–20 år; - 5,3 mnkr mot budget

Det ackumulerade nettoutfallet uppgår till -184,0 miljoner kronor, vilket är -5,3 miljoner kronor och 3,0 procent över budgeterad nivå. Den negativa budgetavvikelsen förklaras av högre kostnader för heldygnsvårdsinsatser riktade mot barn och unga än vad som budgeterats för perioden.

Nettoutfallet för öppenvårdsinsatserna ligger sammantaget i linje med budget.

Barn och Unga 0–20 år (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Bokslut 2022
Heldygnsvård	-102,2	-95,9	-6,3	-97,9
Öppenvård	-78,1	-77,9	-0,2	-72,5
Familjerådgivning och familjerätt	-3,8	-3,8	0,0	-3,3
Ensamkommande barn och unga	0,0	-1,1	1,1	0,0
Summa Barn och Unga	-184,0	-178,7	-5,3	-173,7

Den negativa budgetavvikelsen inom heldygnsvården förklaras dels av högre volymer än budgeterat, dels av att kostnaden per placering är högre än

budget och tidigare år. År 2023 finns 177 unika kunder och 44 209 dygn inom heldygnsvården för barn och unga, vilket motsvarar 121,1 helårsplaceringar.

Jämfört med 2022 är antalet dygn inom heldygnsvården i samma nivå, dock är nettokostnaderna högre år 2023. De ökade placeringskostnaderna kan förklaras dels av det rådande inflationsläget, dels av att mer komplexa behov har behövt tillgodoses, vilket driver upp dygnspriset för dessa placeringar.

För institutionsvården ligger kostnaderna helt i linje med helårsbudgeten. Volym och kostnader inom stödboende och framför allt familjehem överskrider budgeterad nivå. Antal placeringar inom familjehem/nätverkshem har ökat parallellt med att placeringar inom jourhem har minskat. Denna förändring är positiv utifrån såväl kvalitet för kund som ur ett kostnadsperspektiv. En familjehemsplacering är mer stabil och trygg för kund och är cirka hälften så dyr som en jourhemsplacering. Volymminskningen inom jourhem bidrar till att mildra budgetunderskottet.

Kostnaderna för öppenvårdsinsatserna ligger sammantaget i paritet med budget men är högre jämfört med 2022. Det beror delvis på högre volymer jämfört med 2022, inom framför allt familjebehandling. Kostnadsökningen förklaras också av att verksamheten har behövt sätta in mer omfattande öppenvårdsinsatser. I flera fall har exempelvis hela familjer bedömts behöva öppenvårdsinsatser för att möta och säkra barnets behov. För att tillgodose behoven hos unga med normbrytande beteende har socialnämnden upphandlat kvalificerade kontaktpersoner, vilket är ytterligare en förklaring till kostnadsökningen mot 2022.

Vuxna 21–64 år med och utan missbruksproblematik; +1,3 mnkr mot budget

Det ackumulerade nettoutfallet för insatser riktade mot vuxna uppgår till -70,6 miljoner kronor, vilket är +1,3 miljoner kronor och 1,7 procent bättre än budgeterat.

Vuxna 21–64 år (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Bokslut 2022
Heldygnsvård	-37,8	-36,2	-1,6	-32,8
Öppenvård	-14,8	-12,9	-1,9	-11,4
Våld i nära relationer	-5,8	-12,1	6,3	-7,6
Sociala kontrakt	-12,2	-10,6	-1,6	-10,1
Summa	-70,6	-71,9	1,3	-61,9

Nettokostnaderna för heldygnsvården överskrider budgeten med -1,6 miljoner kronor. Det beror på högre kostnader för institutionsvården där framför allt Sis-placeringar, som är den dyraste formen, har ökat jämfört med tidigare år och budget. År 2023 finns 84 unika kunder och 16 987 dygn inom heldygnsvården för vuxna, vilket motsvarar 46,5 helårsplaceringar.

Jämfört med 2022 är antalet dygn för vuxna inom heldygnsvården sammantaget 4 procent lägre. Men dygnen inom institution är cirka 19 procent högre, varav dygnen inom SIS utgör den största ökningen, vilket genererar högre kostnader.

Inom öppenvården täcker inte budgeten 2023 de volymer som finns under året. Budgeten avseende öppenvårdsinsatserna riktade till personer med missbruksproblematik har varit oförändrat sedan 2020. Kundantalet inom kundvalet har ökat från 49 kunder år 2020 till 80 kunder år 2023.

Verksamheten bedömer att volymökningen mellan dessa år kan vara en postpandemieffekt, då kunderna under pandemiåren inte sökte öppenvårdsinsatser och trycket på heldygnsvården för vuxna kunder var högre. Jämfört med 2022 är antalet kunder något färre, antal timmar är dock avsevärt högre vilket har varit kostnadsdrivande. De kunder som beviljats

dessa insatser har fått ökat stöd i form av fler timmar inom samtalsserier än tidigare år.

Socialnämnden har under 2023 haft färre och kortare placeringar inom skyddade boende parallellt med att antalet medföljande barn har varit avsevärt färre jämfört med 2022. Med anledning av detta finns en positiv budgetavvikelse om +6,3 miljoner kronor inom Våld i nära relationer.

Nämnden jobbar med täta uppföljningar och insatserna beviljas utifrån behov med kvalitet för kund som högsta prioritet. Kunderna beviljas i vissa fall öppenvårdsinsatser och i andra fall stödboende om dessa bedöms mer passande än skyddat boende. Kostnader för dessa kunder kan därför finnas inom andra verksamheter.

Personer med funktionsnedsättning 0–64 år; + 7,6 mnkr mot budget

Verksamheterna riktade mot personer med funktionsnedsättning uppvisar ett nettoutfall som uppgår till -611,3 miljoner kronor, vilket är +7,6 miljoner kronor bättre än budgeterat för perioden.

Personer med funktionsnedsättning (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Bokslut 2022
Insatser enligt SoL	-131,6	-132,6	0,9	-126,7
Insatser enligt LSS	-456,7	-464,9	8,1	-422,1
Turbundna resor LSS	-23,0	-20,1	-2,9	-19,3
Kommunalt bostadstillägg LSS	0,0	-1,5	1,5	0,0
Summa	-611,3	-619,0	7,6	-568,1

Insatser enligt socialtjänstlagen; +0,9 mnkr mot budget

Insatserna enligt Socialtjänstlagen (SoL) visar sammantaget ett överskott mot budgeten om +0,9 miljoner kronor, där underskott inom socialpsykiatrin balanseras ut av överskott inom insatser riktade till personer med fysisk funktionsnedsättning.

Insatserna riktade till personer med fysisk funktionsnedsättning enligt SoL visar sammantaget ett överskott om +2,5 miljoner kronor. Det är de lägre volymerna inom hemtjänsten som bidrar positivt till resultatet och genererar

en positiv budgetavvikelse om +6,5 miljoner kronor. Antalet kunder med utförda hemtjänsttimmar är under 2023 färre än tidigare år och färre jämfört med budget. Även antal timmar per kund och månad är lägre år 2023. Parallellt med volymminskningen inom hemtjänsten finns en volymökning inom särskilt boende samt inom korttidsboende för personer med fysiska funktionsnedsättningar, där kostnadsökning och negativ budgetavvikelse finns, sammantaget -4,0 miljoner kronor.

Insatserna till personer med psykisk funktionsnedsättning enligt SoL, det vill säga socialpsykiatrin, redovisar ett nettoutfall som sammantaget är -1,6 miljoner kronor sämre än budgeterat. Haldygnsvården försämrar resultatet med -2,0 miljoner kronor mot budget. År 2023 finns 136 unika kunder och 37 256 dygn inom socialpsykiatrin, vilket motsvarar 102,1 helårsplaceringar. Antalet placeringar inom socialpsykiatrin ligger i linje med befintlig budget dock är priset per placering högre än tidigare år och än vad som är planerat i budget. Nettoutfallet för den öppna vården är lägre än budgeterat och bidrar positivt till resultatet med +0,4 miljoner kronor.

Insatser enligt SoL	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Bokslut 2022
Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning	-84,9	-83,3	-1,6	-81,7
Insatser till personer med fysisk funktionsnedsättning; hemtjänst	-21,4	-28,0	6,5	-24,3
Insatser till personer med fysisk funktionsnedsättning; övriga insatser	-25,3	-21,3	-4,0	-20,7
Summa	-131,6	-132,6	0,9	-126,7

Insatser enligt LSS; + 6,7 mnkr mot budget

Den positiva budgetavvikelsen inom insatserna beviljade enligt LSS förklaras till stor del av högre intäkter än budgeterat. Kostnaderna ligger sammantaget i linje med budget. Intäkterna är högre i förhållande till budget huvudsakligen på grund av retroaktiva utbetalningar från Försäkringskassan inom personlig assistans.

Insatser enligt LSS	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Bokslut 2022
LSS boende inkl. korttidsvistelse	-248,7	-251,7	3,0	-220,6
Personlig assistans	-92,3	-92,9	0,7	-92,6
Daglig verksamhet	-72,8	-71,9	-0,9	-68,1
Ledsagning och avlösning	-13,8	-14,6	0,7	-13,9
Korttidstillsyn 12–21 år	-20,8	-24,2	3,4	-19,0
Övrig LSS (HSL + KP)	-8,3	-9,5	1,3	-8,0
Turbundna resor och riksfärdtjänst	-23,0	-20,1	-2,9	-19,3
Kommunalt bostadstillägg	0,0	-1,5	1,5	0,0
Summa	-479,7	-486,4	6,7	-441,4

Den positiva avvikelsen inom LSS-boende beror huvudsakligen på att starten för det nya boende på Nya gatan blev försenat till mitten av april 2023. I budgeten togs kostnaderna för boendet med från och med årets start, det vill säga med helårseffekt. Jämfört med 2022 beror kostnadsökningen på att fler bor inom LSS-boende i kombination med ökad kostnad påverkad av inflation och avtalsenlig prisjustering som ger en högre kostnadsnivå i jämförelse med föregående år. Fler LSS-kunder bor på direktupphandlade gruppboenden och färre inom kundval jämfört med vad som beräknats i budgeten och 2022.

Snittkostnad för ett boende inom kundval är lägre jämfört med en direktupphandlad plats, vilket får ytterligare påverkan på kostnadsutvecklingen. När fler kunder flyttar in till LSS-boende, vilket är en omfattande och heltäckande insats, avslutas de mindre omfattande insatserna som kunderna kan ha haft såsom ledsagning, avlösning och kontaktperson. Det innebär att volymerna och därmed kostnader inom dessa insatser minskar.

Dygnskostnaden för LSS-barnboende har i några fall varit dubbelt- och tredubbelt högre jämfört med snittkostnad på grund av de individuella behoven som funnits hos de berörda kunderna, vilket har gjort att kostnaderna ökat trots att antal kunder ligger inom budgeterad nivå. Verksamheten följer upp tätt och jobbar på att få ner kostnaderna

kontinuerligt.

Personlig assistans uppvisar ett överskott på grund av retroaktiva utbetalningar från Försäkringskassan. Med anledning av Försäkringskassans långa handläggningstider har socialnämnden tidigare finansierat fler assistansärenden som ska ha finansierats av Försäkringskassan. Verksamheten har arbetat intensivt med att få tillbaka ersättningen för dessa ärenden. Under 2023 har socialnämnden erhållit +5,2 miljoner kronor för dessa ärenden.

Parallellt med att intäkterna har bidragit positivt till resultatet har kostnaderna för assistansersättningen ökat och uppvisar en negativ budgetavvikelse om -3,9 miljoner kronor. Antalet personer med assistans och beviljade timmar har ökat under 2023 och ligger något högre än 2022. Den nya lagen "Stärkt rätt till personlig assistans" som trädde i kraft 1 januari 2023 har breddat möjligheterna för fler kunder att söka personlig assistans. Fler yngre kunder har fått beslut om personlig assistans med stöd av lagen. Kostnaderna för sjuklön inom personlig assistans har i år varit högre än tidigare år och överskrider budgeterad nivå med -1,1 miljon kronor. Anledningen till detta är att nämnden under 2023 har arbetat med att handlägga ansökningar av sjuklöner som eftersläpat på grund av tidigare års långa handläggningstider.

Insatsen korttidstillsyn, som riktar sig till barn och unga mellan 12–21 år, uppvisar ett budgetöverskott om +3,4 miljoner kronor på grund av lägre volymer. Verksamheten gjorde i budgeten en bedömning om volym utifrån de elever som har rätten att söka insatsen, men färre barn än förväntat har ansökt om insatsen.

Inom daglig verksamhet har antalet kunder som sökt insatsen varit något fler än budgeterat, vilket förklarar budgetavvikelsen. Hur många kunder som börjar daglig verksamhet beror dels på hur många som tar studenten aktuellt år, dels på hur många av dessa som söker daglig verksamhet samt på hur många av de som avstått insatsen tidigare år väljer att söka aktuellt år.

Kostnaderna för turbudna resor överskrider den budgeterade nivån med -2,9 miljoner kronor. Budgeten mellan 2021–2022 förblev oförändrad trots att antalet kunder ökade med 19 personer och kostnaderna ökade med -2,3 miljoner kronor. I budget 2023 finns utrymme för volymer som avser 2023 års volymökning, men täckning saknas för de volymer som tillkom mellan 2021–2022. Kommunen har upphandlat ett nytt avtal för turbudna resor som gäller från och med oktober 2023 och som kommer att kosta kommunen 10 miljoner kronor mer per år. Socialnämndens andel av kostnaden är 34 procent, det vill säga 3,4 miljoner kronor per år, vilket ger en effekt på nettoutfallet för år 2023 med cirka -0,9 miljoner kronor. Volymförändringen mellan år 2022 och 2023 är procentuellt lägre än tidigare år på grund av att kunder som tidigare bott utanför Nacka har placerats i de nybyggda LSS-bostäderna Harren och Nya Gatan. Det innebär att fler kunder kan färdas kollektivt eller till fots till sina dagliga aktiviteter i stället för att åka turbundet. Antal resor per kund och år har också minskat jämfört med tidigare år.

Gemensam socialtjänst; + 2,1 mnkr mot budget

Inom budgetraden finns kostnader för handläggning av serveringstillstånd, IT och utveckling. Den positiva budgetavvikelsen beror på ej utnyttjade utvecklingsmedel och IT relaterade kostnader.

Nämnd och nämndstöd; +0,2 mnkr mot budget

Kostnader för nämnd och nämndstöd har varit något lägre än budgeterat.

Myndighet och huvudmannaskap; +0,2 mnkr mot budget

Myndighet- och huvudmannaeenheter redovisar ett resultat i balans med budget.

9 Investeringar

Socialnämnden har ingen investeringsbudget för år 2023.

10 Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut

Bidrag som beviljats/erhållits 2023 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Kostnad	Netto
Statsbidrag Habiliteringsersättning 2023	2,41	2,41	2,41	-
Statsbidrag för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden 2023	3,04	3,04	3,04	-
Statsbidrag subvention familjehemsplaceringar 2023	0,86	0,86	0,86	-
Stimulansmedel psykisk hälsa 2023	3,09	3,09	3,09	-
Stimulansmedel stärkt samverkan för personer med samsjuklighet 2023	0,45	0,45	0,45	-
Stimulansmedel suicidprevention 2023	0,93	0,93	0,93	-
Statsbidrag stärka det civila försvaret inom socialtjänst	0,35	0,35	0,9	0,26
Bidrag IPS (Individual placement and support) VärNa	-	-	0,35	-
Statsbidrag för att förstärka föräldraskapsstödjande insatser 2023	1,07	1,07	0,11	0,96
Totalt	11,12	11,12	10,87	1,22

Medel som inte förbrukats, 1,3 miljoner kronor, ska återbetalas.

Äldrenämnden har erhållit statsbidrag God och nära vård, varav

Socialnämnden har fått ta del av 5,3 miljoner kronor.

II Uppföljning av medel ur framtidsfonder

Framtidsfond mnkr	Projekt	Startdatum	Slutdatum	Ack utfall	Budget	Prognos
Framtidsfonden	Ett modernt kundval	2022	2024 vår	0,7	1,0	1,0
Trygghetsfonden	Unga i riskzon - Fisksätra	2023 aug	2024 dec	1,3	5,3	5,3
Totalt				4,6	6,3	6,3

Kommentar

Unga i riskzon i Fisksätra

Projektet i Fisksätra har delvis finansierats genom Trygghetsfond. I slutet av året är 117 ungdomar i riskzon aktuella för SSPF i Nacka, varav 26 boende i Fisksätra. Ungdomar rör sig och begår brott i olika delar av Nacka och andra områden i Stockholm.

Ett särskilt stöd ges till föräldrar till unga i riskzon för att ge dem möjlighet att få eget stöd vid behov och öka förståelsen för vilken hjälp som finns att få.

Föräldraträffar har genomförts under hösten tillsammans med andra aktörer i Fisksätra för att sprida kunskap om olika verksamheter och vilken hjälp som finns i samhället. Socialsekreterare arbetar med tät uppföljning och möter upp föräldrar där det passar dem i högre utsträckning då de kan ha svårare att ta sig till stadshuset. Föräldraenkät som genomfördes i våras visar behovet av att finnas närvarande och förtydliga vad som finns att tillgå i samhället.

Socialtjänsten är närvarande i Fisksätra för att ge information och motverka desinformation.

Trygghetsfonden är ett komplement till statliga medel och kommer delvis att finansiera tjänster under 2023, men främst 2024 då de statliga medlen upphör.

Ett modernt kundval

Den nya Jämföraren är publicerad och redo att användas av nackaborna.

Förändringarna är baserade på intervjuer med kunder och analys av deras

användning av Jämföraren. Fokus har legat på användarvänlighet och mobil användning.

Utvecklingen innebär:

- Förbättrade och förenklade sorterings- och filtreringsfunktioner, vilket innebär bättre funktionalitet för att göra jämförelser
- en förbättrad och interaktiv kartfunktionalitet
- en förbättrad och mer modern kundupplevelse
- att nya lösningen uppfyller lagkraven i tillgänglighetsdirektivet och matchar kommunens grafiska profil.

Nu pågår, som avslutande del av projektet, utveckling av det interna användargränssnittet. Det görs en genomlysning av de system och processer som genererar information i jämföraren, och målsättningen är ett administrationsgränssnitt som är enklare och snabbare att använda och som säkrar att rätt och aktuell information visas i jämföraren.

12 Sjukfrånvaro

Barn och familjeenhetens totala sjukfrånvaro för tertial 3 är 2,2 procent vilket är en minskning från 2022 då den totala sjukfrånvaron låg på 4,7 procent.

Korttidssjukfrånvaron är 2023 1,5 procent jämfört med 2,6 procent 2022 och långtidssjukfrånvaron är 2023 0,8 procent jämfört med 2,1 procent 2022.

Sjukfrånvaron i alla kategorier ligger på omsorgsenheten i samma nivå som 2022. Den totala sjukfrånvaron för tertial 3 är 5,6 % jämfört med 5,4 procent 2022. Korttidssjukfrånvaron är samma som 2022 det vill säga 2,7 procent och långtidssjukfrånvaron var 2023 2,9 procent jämfört med 2,6 procent 2022.

Ingen långtidssjukskriven har arbetsrelaterade orsaker. Enheterna arbetar kontinuerligt med att medarbetarna ska ta ut friskvårdstid och friskvårdspeng. Gruppchefer och gruppledare samt skyddsombud har täta dialoger med medarbetarna kring arbetsbelastning och stress, för att främja ett hållbart medarbetarskap.

Personalomsättning

Personalomsättningen på omsorgsenheten för tillsvidareanställda var 2023 7,7% både vad gäller exklusive pensionsavgångar inklusive pensionsavgångar. Personalomsättningen har minskat från 2022 då den i båda fallen låg på ca 20%. Under 2023 har det varit lättare att rekrytera även till visstidsanställningar.

På barn och familjeenheten var personalomsättningen 17,9% både inklusive och exklusive pensionsavgångar Detta är marginellt högre då 2022 års siffror var 13 respektive 16%.